

for enkeltes Vedkommende bygget eget Hus —, nemlig ude ved Glostrup, Taastrup og deromkring. Det er ikke noget stort Antal, fordi det har sine Vanskeligheder for dem at faa Fribefordring her ind til Arbejdspladsen. Da der paa Statsbanernes Centralværksteder her i København er mellem 700 og 800 Arbejdere, og de allerfleste af dem er gifte, henstiller jeg — det er maaske noget, der skal overvejes i Finansudvalget, men som for den Sags Skyld ogsaa kunde overvejes i den her foreslaaede Kommission —, om der ikke var Mulighed for, at man kunde hjælpe mange af disse Arbejdere paa Centralværkstederne til at faa Bolig i Byen eller, hvad jeg vilde anse for langt bedre, udenfor. Noget tilsvarende kunde maaske finde Sted med Hensyn til Arbejderne ved Centralværkstederne i Aarhus. Man kunde hjælpe dem til det maaske paa den Maade, at man, hvis de selv vilde bygge, gav dem Laan i deres Boliger i Overensstemmelse med det Lovforslag, som Finansministeren fornylig har fremsat, og som endnu ikke har været til første Behandling eller, hvad jeg ikke vilde være saa ængstelig for, lod Staten opføre Beboelseshuse til de paa-gældende. Jeg ved ikke, om man skulde gaa saa vidt, at man skulde forpligte dem til at bo i disse Boliger, men det vilde for Resten vist ikke være saa vanskeligt at skaffe Lejere, navnlig naar man holder sig til de i Lønningslovene fastsatte Afdrag. Disse Regler har den store Fordel, at Lejen erlægges procentvis efter Lønnen, saaledes at de daarligst lønnede kommer til at sidde for den mindste Husleje. Det er i øvrigt ikke noget nyt for Statsbanerne, de har opført saadanne Boliger for Portører og andre ved Kystbanen. Hvis vi tik den Vej, vilde det ganske vist blive et Tab for Statsbanerne, fordi de ikke vilde kunne faa saa meget i Leje, som en ordentlig Forrentning af Byggesummen andrager. Men det vilde jeg heller ikke være ængstelig ved, for det vilde komme de paagældende Folk til gode, og det er Folk, som man ikke skal være bange for at stille en lille Smule gunstigere end hidtil. Det kunde jo være, naar Statsbanerne viste et godt Eksempel — for jeg synes, det var et godt Eksempel —, at saa Københavns Belysningsvæsen o. s. v., som jo kræver, at deres Folk skal bo her i Byen — jeg havde nær sagt uden Hensyn til, om de kan skaffe sig Boliger eller ej —, fulgte det af Statsbanerne viste gode Eksempel og skaffede Bolig for sine faste Arbejdere. Jeg erkender, at det kan have

sine Vanskeligheder for mange af de i Statens saavel som i Kommunens Tjeneste ansatte Personer at bo udenfor Byen, fordi Tjenestetiden i Almindelighed falder saa forskelligt, men for de 6—700 gifte Arbejdere ved Statsbanernes Centralværksteder er Tjenestetiden i den Grad konstant — de møder Kl. 7 om Morgenen og har overordentlig sjældent Overarbejde, saa de som Regel har fri vel nok Kl. 5 om Eftermiddagen —, at de godt kunde bo udenfor Byen, og jeg kan nu heller ikke se, at det vilde være saa farligt, om man, hvis Arbejderne boede nogenlunde samlede ved Glostrup og Taastrup, lod en gammel Rangermaskine, som man ogsaa har nogle af, med en Personvogn eller to løbe ud og hente dem om Morgenen og køre dem tilbage om Aftenen. Det vilde for Statsbanernes Centralværksteders Budget betyde en ganske forsvindende Udgift; Forskellen i Pris paa Kul og Materialier o. s. v. vil i langt højere Grad influere paa Statsbanernes Centralværksteders Budget end en saadan Smule Udgift. Det er, som sagt, Ting, jeg havde tænkt at ville omtale ved Finanslovsforslagets Behandling, men jeg synes, at det er naturligt, at de nævnes her imellem de Ting, jeg haaber, Kommissionen vil tage under Overvejelse.

Jeg maa maaske slutte med at sige, at jeg erkender og haaber, at det ogsaa vil blive erkendt fra alle andre Sider, at det er nødvendigt, at der foretages en Ændring i Lovforslagets Tekst, ligesom at der bliver Lejlighed til i et Udvalg at forhandle om enkelte af de Spørgsmaal, jeg har nævnt, med Ministeren, og at man saa ikke vil finde noget mærkeligt i, at jeg senere vil foreslaa Sagen henvist til et Udvalg. Det betyder — det vil alle forstaa — paa ingen mulig Maade, at Sagen skal forsinkes; jeg haaber, at Udvalget kan gøre sig færdigt i Løbet af en Dags Tid eller to, men det forekommer mig rigtigt, at der bliver Lejlighed til at forhandle med Ministeren, og at der stilles Ændringsforslag, for at der kan blive fornøden Plads og Pligt til de Overvejelser, der gerne skulde tages med, men efter Lovforslaget ikke kan tages med.

Hermed anbefaler jeg Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Marott: Jeg skal paa min Gruppes Vegne tillade mig at anbefale dette Lovforslag til hurtig og velvillig Fremme her i Tinget. Her er Tale om en Kommission til at tage Forholdsregler imod den tiltagende Bolignød — den Bolignød, som